

**Gemeente
Emmen**

Actuele situatie asielketen, stand van zaken opvang en huisvestingsopgave, nieuwe spreidingswet en rol gemeenteraad

Commissie BME
12 januari 2023

Inhoud

- Actuele situatie asielketen
 - Actuele situatie opvang vluchtelingen Oekraïne
 - Nieuwe ‘spreidingswet’
 - Stand van zaken opvang gemeente Emmen
 - Stand van zaken huisvestingsopgave gemeente Emmen
 - Blik vooruit
 - Rol gemeenteraad
-

Actuele situatie asielketen - landelijk

- Problemen personeelscapaciteit IND: asielaanvragen blijven langer liggen
- Doorstroom vanuit azc's komt niet op gang door woningtekort: ca.15.000 statushouders wachten nog op een woning
- Daardoor tekort opvangplekken en moeizame doorstroom van aanmeldcentra naar asielzoekerscentra
- Asielinstroom ligt aanzienlijk hoger dan prognose. Verwachting: verdere toename in 2023 en daarmee toenemende druk op de asielketen
- Sterke stijging capaciteitsbehoefte asielopvang verwacht (per 1 januari 2023 heeft COA minimaal 10.000 extra plekken nodig en nog eens 15.000 per 1 januari 2024)
- Crisisnoodopvang noodzakelijk tot minimaal 1 april 2023
- Maatregel kabinet nareisbeperking

Actuele situatie opvang vluchtelingen Oekraïne

- Nieuwe regels voor leefgeld en opvang voor vluchtelingen uit Oekraïne. Belangrijkste verandering per 1 februari: leefgeldregeling
 - Verwachting: 1 juli 2023 90.000 gemeentelijke opvangplaatsen nodig
 - Extra opdracht voor Drenthe van 3330 naar 4128 opvangplaatsen
 - Verwachting is dat gemeenten t/m 2024 moeten meewerken aan opvang
 - Landelijk besluit: voor derdelanders met een tijdelijke Oekraïense verblijfsvergunning eindigt het recht op tijdelijke bescherming op 4 maart 2023
-

Nieuwe wet: Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen

- Op 23 november is een kritisch VNG advies gestuurd richting ministerie
 - Behandeling in de Tweede Kamer en de Eerste Kamer volgt
 - Verwachte inwerkingtreding nieuwe wet: 1 april 2023
 - Om deze reden crisisnoodopvang tot 1 april 2023
 - Doel: stabiele meerjarige asielplekken evenwichtig verdeeld over Nederland
 - Om te komen tot een verdeling over gemeenten is een belangrijke rol weggelegd voor de provinciale regietafels (rol is opgenomen en uitgewerkt in de nieuwe wet)
 - Wet staat toe dat gemeenten onderling afspraken maken op provinciaal niveau
-

Nieuwe wet: tweejarige ramings- en verdeelcyclus

- Capaciteitsraming: voor 1 februari vaststelling landelijke aantal benodigde opvangplaatsen voor de daaropvolgende 2 jaren
 - Inventarisatie beschikbare plekken die op peildatum nog minimaal 5 jaar beschikbaar zijn worden in mindering gebracht
 - Resterende aantal benodigde opvangplekken wordt landelijk verdeeld over 12 provincies naar rato aantal inwoners: resulteert in een provinciale asielopgave met indicatieve verdeling per gemeente (voor 1 mei)
 - Voor 1 juli verslag van overleg en afspraken provinciale regietafel
 - Voor 1 september: verdeelbesluit per provincie, waarin het minimaal aantal vereiste opvangplaatsen voor asielzoekers over de in het besluit aangewezen gemeenten worden verdeeld
-

Taak aangewezen gemeenten

- Zorgdragen voor het mogelijk maken van opvangvoorzieningen overeenkomstig het vastgestelde verdeelbesluit.
 - De raad draagt zorg voor aanpassing van het bestemmingsplan of de beheersverordening indien noodzakelijk voor ingebruikneming
 - College draagt zorg voor ter beschikkingstelling aan het COA van een locatie of accommodatie binnen zes maanden na bekendmaking van het besluit of de in het besluit opgenomen langere termijn
 - Verlening van de noodzakelijke gemeentelijke vergunningen door het college
 - Opvangvoorzieningen voldoen op het tijdstip van ingebruikneming aan de wet COA en wettelijke vereisten woonfunctie
-

Provinciaal

- Taken Provincie:
 - Afstemming zoeken provinciale opgaven binnen Provinciale Regietafel (geen doorzettingsmacht) en zorgen voor evenwichtige verdeling
 - Monitoren voortgang provinciale asielopgave
 - Toezichtsrol op huisvesting statushouders
 - Provinciale opgave asielopvang per 1 januari 2024: 3533 (222 extra)
 - Provinciale opgave Oekraïne per 1 juli 2023: 4128 (798 extra)
 - Afspraak op provinciale regietafel en landelijke regietafel:
eventuele overcapaciteit niet versneld afbouwen (i.v.m. huidige crisis)
-

Verwachte gevolgen nieuwe asielwet gemeente Emmen

- Drenthe heeft op dit moment in totaal meer asielplekken dan de provincie conform de nieuwe verdeelsystematiek moet realiseren: overcapaciteit. Per 1 januari 2024: 222 extra opvangplekken nodig in Drenthe.
 - Geen verwacht effect op de korte termijn: wij leveren als gemeente onze bijdrage met de COA gezinslocatie (bestuursovereenkomst tot maart 2029).
-

Stand van zaken opvang gemeente Emmen

- COA Gezinslocatie Wilhemsweg, Emmen-Zuid
 - Maximaal 740 opvangplekken
 - Gezinnen met minimaal 1 minderjarig kind
 - Bestuursovereenkomst tot 14 maart 2029
 - Crisisnoodopvang sporthal Bargeres is afgebouwd
 - AMV: 8 plekken
 - LVV: 30 plekken
 - Gemeentelijke Opvang Oekraïne:
 - 320 opvangplekken opvanglocatie voormalig Fletcher Hotel
 - 170 opvangplekken opvanglocatie Angelsloerdijk
 - 60 opvangplekken vakantiepark Parc Sandur
 - Aantal vluchtelingen Oekraïne ingeschreven op particulier adres: 129
-

Stand van zaken huisvestingsopgave nieuwe inwoners

- Reguliere taakstelling 2022 is gehaald (Q1/Q2: 61 + Q3/Q4: 82)
 - Prestatieafspraken woningcorporaties m.b.t. beschikbaar stellen sociale huurwoningen
 - Landelijke afspraken versnellingsoperatie huisvesting statushouders: deel taakstelling 2023 vervroegd uitvoeren. Streven: in Emmen 40 extra statushouders huisvesten voor 1 januari 2023 (deel taakstelling 2023)
 - Van de extra versnellingsopgave zijn in Emmen d.d. 31 december 2022 34 statushouders gehuisvest
-

Wettelijk kader huisvestingstaakstelling

- Huisvestingstaakstelling op grond van de huisvestingswet met de Provincie in de rol van toezichthouder
 - Na koppeling aan onze gemeente hebben we 10 weken de tijd om de nieuwe inwoners te huisvesten
 - Taakstelling wordt 2x per jaar vastgesteld voor de periodes januari – juni (1 oktober taakstelling bekend) en juli – december (1 april taakstelling bekend)
 - Betreft zowel 1^e aanvragers (1 persoon) als gezinshereniging
-

Huisvestingsopgave 2023 statushouders

- Meer dan een verdubbeling van de taakstelling statushouders:
 - 2022: 143
 - 2023: naar verwachting 310 (1^e helft 130 + 2^e helft 180)
 - Insteek: zoveel mogelijk meteen passend toewijzen
 - Op dit moment leveren woningcorporaties nog steeds conform prestatieafspraken, maar corporaties geven signaal af dat aantal mutaties afneemt: als gevolg hoge inflatie en hoge energieprijzen blijven mensen langer in huurwoning
-

Wat verwachten we in 2023

- Extra opgave opvangplekken voor vluchtelingen Oekraïne
 - Verwachting is dat het lastiger wordt om nieuwe inwoners (statushouders) een passende woning toe te wijzen. Mogelijk ontstaat er een wachtlijst.
 - Toenemende druk op nieuwkomersonderwijs (PO/VO), taal- en inburgeringsonderwijs, gezondheidszorg en maatschappelijke begeleiding
 - Onvoorspelbaarheid m.b.t. instroom en opgaven
 - Doorontwikkeling LVV
-

Bespreken rol gemeenteraad

- Raad vroegtijdig betrekken bij vergunde (asiel)opvang
- Bij acute situaties fractievoorzitters betrekken
- Regelmatige voortgangsrapportages

